

19. Östra och västra bankfullmäktiges berättelse för åren 1897—1899.

År	Östra bankfullmäktige		Västra bankfullmäktige		Summa
	1897	1898	1897	1898	
1897	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	4,000,000
1898	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	4,000,000
1899	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	4,000,000
Summa	3,000,000	3,000,000	3,000,000	3,000,000	12,000,000

Östra bankfullmäktige

År	Östra bankfullmäktige		Summa
	1897	1898	
1897	1,000,000	1,000,000	2,000,000
1898	1,000,000	1,000,000	2,000,000
1899	1,000,000	1,000,000	2,000,000
Summa	3,000,000	3,000,000	6,000,000

Västra bankfullmäktige

År	Västra bankfullmäktige		Summa
	1897	1898	
1897	1,000,000	1,000,000	2,000,000
1898	1,000,000	1,000,000	2,000,000
1899	1,000,000	1,000,000	2,000,000
Summa	3,000,000	3,000,000	6,000,000

Östra bankfullmäktige

År	Östra bankfullmäktige		Summa
	1897	1898	
1897	1,000,000	1,000,000	2,000,000
1898	1,000,000	1,000,000	2,000,000
1899	1,000,000	1,000,000	2,000,000
Summa	3,000,000	3,000,000	6,000,000

Västra bankfullmäktige

År	Västra bankfullmäktige		Summa
	1897	1898	
1897	1,000,000	1,000,000	2,000,000
1898	1,000,000	1,000,000	2,000,000
1899	1,000,000	1,000,000	2,000,000
Summa	3,000,000	3,000,000	6,000,000

XXXIII.

Finlands Ständers Bankfullmäktiges

BERÄTTELSE

till

Ständernas Bankutskott,

omfattande åren

1897—1899.

Helsingfors,
Frenckellska boktryckeriet, 1900.

I det förevarande berättelse öfver Finlands Banks rörelse och förvaltning samt Bankfullmäktiges verksamhet under åren 1897—1899 härmed till Ständernas Bankutskott värdsamt öfverlemnas, hafva Bankfullmäktige, under hänvisning till den berättelsen åtföljande summariska öfversigten, ansett sig främst böra meddela några uppgifter, egnade att belysa resultatet af bankens rörelse under sagda period.

Vid 1897 års landtdag beslöto Ständerna att af Finlands Banks då disponibla vinstmedel, uppgående enligt nästföregående års bokslut till *Fmk* 4,666,349: 01, finge till betäckande af särskilda statsutgifter användas ända till 4,665,230 mark, att lyftas i rater om högst 1,560,000 mark årligen, samt att återstående delen af sagda vinstmedel skulle till bankens reservfond öfverföras.

Sedan Statskontoret å dessa vinstmedel under åren 1898 och 1899 lyftat tillsammans 1,847,347 mark och för bestridande af den tredje årsraten till disponerade vinstmedel öfverförts det belopp, stort 1,560,000 mark, hvartill densamma högst finge uppgå, kommer följaktligen återstoden af förberörda vinstmedel, eller *Fmk* 1,259,002: 01, att från odisponerade vinstmedels räkning till reservfonden öfverföras. I händelse förberörda ännu olyftade årsrat emellertid icke i sin helhet tages i anspråk af statsverket, skall återstoden deraf ytterligare komma sistnämnda fond till godo.

Under den treårsperiod, hvilken denna berättelse omfattar, har nettovinsten af bankens rörelse efter afdrag af det

anslag, som ännu under år 1897 deraf utgick till jordbruk, uppbyggande, tekniska realskolor, dårdvården och Finlands kontor, utgjort

år 1897	<i>Fmf.</i> 2,553,772: 04
» 1898	» 2,877,705: 33
» 1899	» 3,408,593: 77
Summa	<i>Fmf.</i> 8,840,071: 14

Enligt Ständernas i bref till Bankfullmäktige af den 29 Mars 1897 meddelade förordnande har fjerdedelen af denna nettovinst, eller sammanlagdt *Fmf.* 2,210,017: 78, öfverförts till reservfonden, hvilken derigenom, oberäknadt värdet af bankens fastigheter och inventarier, stigit till *Fmf.* 15,334,621: 95, hvare dock ännu ej ingår den del af vinstmedlen från nästföregående landtdagsperiod, som, på sätt ofvan anförts, skall till sagda fond öfverföras. Återstående tre fjerdedelar af bankens nettovinst under åren 1897—1899, eller

Fmf. 6,630,053: 36,

utgöra sålunda det belopp, som nu kan ställas till Ständernas förfogande.

Härvid tillåta sig Bankfullmäktige framhålla, hurusom en fortfarande förstärkning af Finlands Banks fonder synes önskvärd, på det att banken under det ekonomiska lifvets fortgående utveckling må kunna motsvara de stegrade anspråk, som derigenom ställas på densamma. Bankfullmäktige få därför till Bankutskottets benägna pröfning öfverlemna, huruvida icke en framställning till Ständerna kunde göras i syfte att vid dispositionen af förestående vinstbelopp denna omständighet toges i betraktande samt att äfven under nästföljande landtdagsperiod 1900—1903 en viss del af bankens nettovinst, denna gång helst en tredjedel, finge till reservfonden årligen öfverföras.

I. Om de hos Bankfullmäktige förehafda hufvudsakliga ärenden.

§ 1.

Sedan Kejslerliga Senaten uti skrifvelse från Finans Expeditionen till Direktionen för Finlands Bank af den 8 Mars 1898 anhållit att Finlands Bank ville med företrädesvis utländska finansinstitut af större betydelse bilda ett konsortium för öfvertagande fixt på för statsverket möjligast fördelaktiga vilkor af det amorteringslån till högst 3 1/2 procents ränta och med 60 års amorteringstid till så stort belopp, som motsvarar en annuitet af 2 miljoner mark, angående hvars upptagande på lämplig tidpunkt och med anlitande förnämligast af den utländska kapitalmarknaden nådig kungörelse i öfverensstämmelse med Ständernas vid 1897 års landtdag i ämnet fattade beslut nästsagde dag utfärdats, samt Bankfullmäktige i anledning häraf samma dag bemyndigat Bankdirektionen att gå i författning om åvägabringande för öfvermälda ändamål af ett konsortium, deri Finlands Bank skulle deltaga med omkring 1/10 af lånebeloppet, lät Bankdirektionen genom bref till några penningeinstitut i utlandet inbjuda dessa till bildande af konsortier, hvilka inom viss utsatt tid egde till Finlands Bank ingifva förseglade anbud om lånets öfvertagande. Vid gemensamt sammanträde med Bankdirektionen den 24 Mars 1898 meddelade ordföranden i Direktionen Bankdirektören Wegelius ett i förberärdt afseende endast ett anbud ingifvits, hvilket deraf uppbröts samt befanns vara underskrifvet för Banque de Paris et des Pays Bas af J. V. Tors, för Credit Lyonnais, per procuram, af E. Moret och för Stockholms enskilda Bank af K. A. Wallenberg, men förbehöll sig konsortiet rätt att med

*Statsverkets
3 procents
lån.*

sig associera andra banker och penninginstitut, hvilka jemte konsortiet komme att underteckna det definitiva kontraktet. Och som förenämnda anbud om lånets öfvertagande till 95,60 procent och 3 procents ränta samt på vilkor föröfrigt, som finnas upptagna i det öfver förberörda gemensamma sammanträde förda protokoll, syntes bankstyrelsen vara för statsverket fördelaktigt, anmodades Bankdirektionen af Bankfullmäktige att jemte bemälda banker till Finans Expeditionen i Kejsarliga Senaten insända anbud om öfvertagande på förberörda vilkor af ifrågasvarande lån; derå Bankdirektören Wegelius vid sammanträdet den 9 April 1898 underrättade Bankfullmäktige att i öförmälda konsortium nedannämnda banker och penninginstitut deltagit med följande andelar, nemligen: Finlands Bank med 10 0/0, Föreningsbanken i Finland och Nordiska Aktiebanken för Handel och Industri, hvardera med 2 0/0, Stockholms Enskilda Bank med 8 0/0, Den Danske Landsmansbank jemväl med 8 0/0, Deutsche Bank, Herrar Behrens & Söhne och Dresdner Bank, en hvar med 10 0/0, samt Crédit Lyonnais och Banque de Paris et des Pays Bas, hvardera med 20 0/0, samt att lånekontraktet blifvit af deltagarene i konsortiet undertecknad den 24 Mars och samma dag till Finans Expeditionen insändt. Sedan de af konsortiet erbjudna villkoren för lånets öfvertagande vunnit Hans Kejsarliga Majestäts nådiga fastställelse, har af Senaten definitivt lånefördrag med konsortiet afslutats.

b) särskilda
andra obligationslån.

b) Med Bankfullmäktiges, på framställning af Bankdirektionen, dertill för hvarje gång lemnade begifvande, har Finlands Bank dels deltagit i förmedlingen, dels öfvertagit mindre andelar af följande obligationslån, nemligen: Nordiska Aktiebancens för handel och industri 4 procents lån å 10 miljoner mark, hvaraf år 1897 emitterats 5 och 1898 3 miljoner mark, Christiania stads 3 procents lån å 18 miljoner kronor, två särskilda emissioner till 3 1/2 och 4 procent af Helsingfors stads obligationslån, hvardera emissionen lydande å 3 miljoner mark, Danska statens 3 procents lån å 100 miljoner francs, Konungariket Norges Hypoteksbanks 3 1/2 procents lån å 10 miljoner kronor, en emission å 2 miljoner mark af Aktiebolaget Städernas i Finland Hypotekskassas 4 procents lån, Svenska statens 3 1/2 procents lån å 50 miljoner francs,

en emission å 5 miljoner mark af förbemälda Hypotekskassas 4 1/2 procents lån samt Norska statens 3 1/2 procents lån å effektivt 30 miljoner kronor.

De belopp, hvarmed Finlands Bank varit intresserad i förberörda lånetransaktioner äfvensom ytterligare i en tidigare emission af Aktiebolaget Städernas i Finland Hypotekskassas förenämnda 4 procents obligationslån, samt de vilkor, mot hvilka dessa obligationsbelopp af Banken öfvertagits, an gifvas i Bankfullmäktiges protokoll för den 12 Augusti, 6 och 15 September, 27 November och 1 December 1897, 16 Februari, 1 September och 3 Oktober 1898 samt 24 April, 22 Juli, 18 och 20 November samt 9 och 16 December 1899.

§ 2.

Den betydande försämring i Finlands Banks ställning, *Atgård i afseende å temporär förstärkning af Bankens kapitaltillgång.* som bokslutet för den 15 Oktober 1899, jemfördt med det samma för den 30 derförutgångna September, utvisade, den under året i vida delar af landet felslagna skörden samt de betydande kraf, hvilka ifrågasvarande tid ställes på Banken men ännu ej tillgodosetts och derfor endast efter hand komme att framträda i dess bilanser, föranledde Bankdirektionen att i skrifvelse för den 28 i förenämnda Oktober månad, jemte förslag om förhöjning af Bankens diskontränta från 5 1/2 och 6 procent till resp. 6 och 6 1/2 procent samt låneränta från 6 procent till 6 1/2 procent för lån mot vissa slag af säkerheter, till Bankfullmäktiges öfvervägande öfverlemnna huruvida icke anledning förekomme att vidtaga åtgärd till förstärkande af Bankens metalliska valuta. Direktionen, enligt hvars uppfattning utvägen att i sådant afseende anlita utländsk kredit under rådande konjunkturer endast i yttersta nödfall borde ifrågakomma, framhöll dervid att det vore med Bankens uppgift och fördel öfverensstämmande om Banken kunde hålla ett lån i utländska valutor å minst fem miljoner mark af statsverket, som för tiden egde i utlandet utestående betydande belopp af provenyn för det senaste statslånet, hvilka enligt uppgift till en summa, motsvarande något öfver sju miljoner finska mark, blefve disponibla under de första månaderna af år 1900.

Redan en blick på Finlands Banks ställning den 15 nyssnämnda Oktober syntes Bankfullmäktige till fullo ådaga-lägga behöfligheten af de utaf Bankdirektionen i förestående måtto föreslagna åtgärderna. Enär Bankens tillgodohafvanden i utlandet i ovanligt hög grad tagits i anspråk för betäckande af den till följd af missväxten i landets nordliga delar ansen-ligt stegrade spanmålsimporten, medan Banken samtidigt icke tillförts utländsk valuta i den mån som påräknats, hade nem-ligen den obegagnade sedelutgifningsrätten, som den 15 Sep-tember ännu utgjorde *Smk* 19,421,000, den 15 Oktober ned-gått till *Smk* 13,404,943, 71 eller således med rundt *Smk* 6,016,000. Men härtill kom ytterligare, att importen af span-mål och mjöl förutsågs ännu komma att kräva betydande belopp utländsk valuta utöfver hvad Banken redan fått afstå, samt att äfven det felslagna utfallet af vårsåden emotsågs komma att föranleda större import af kraftfoder än vanligt; att vidare Banken sett sig nödsakad att för importen af rå-socker lofva ställa utländska valutor till ett värde af mera än 3,000,000 mark samt att slutligen af Jernvägsstyrelsen an-hållan gjorts att Banken måtte för liqviderande af lokomotiv ställa till disposition cirka 550,000 dollars, motsvarande in-e-mot 3,000,000 mark. Med afseende härå och då äfven det, för upprätthållande af en mängd under de nästföretgånga åren grundade nya affärsföretag, ökade inhemska kreditbehof-vet stält stora anspråk på Bankens utlåningsförmåga, ansågo Bankfullmäktige, i likhet med Bankdirektionen, penningeläget oafvisligen påkalla en temporär förstärkning af Bankens me-talliska valuta. Då Bankfullmäktige emellertid delade Direk-tionens åsigt om det mindre önskvärda att då anlita utländsk kredit samt Fullmäktige höllo före att ett för den metalliska valutans stärkande från statsverket undfånget lån i utländsk valuta icke kunde anses stridande mot gällande bankregle-mente, hvars 19 § afser möjlighet att genom lån anskaffa dylik valuta, hemstälde Bankfullmäktige i skrifvelse för den 28 Oktober 1899 till Finans Expeditionen i Kejsrerliga Senaten huruvida det icke kunde befinnas möjligt att, till förstärkande af Bankens metalliska valuta och dermed äfven af dess förmåga att tillhandahålla allmänheten nödigt rörelsekapital, hos Fin-

lands Bank på tid, som kunde befinnas lämplig, placera statsverkets förberörda, då hos banker utom landet inne-stående samt under de första månaderna af år 1900 förfallande tillgodohafvanden i utländsk valuta. Derjemte vidhandengäfvu Fullmäktige att Banken, under förutsättning att dessa stats-verkets tillgångar kunde till densamma öfverlemnas på vilkor att Banken senast inom utgången af Mars månad 1901 egde återställa desamma till statsverkets disposition i finska mark efter beräkning af pari kurs för de utländska valutorna, såge sig i tillfälle att för statsverket garantera samma afkomst å desamma, som statsverket å dem eljes skulle erhålla.

I anledning af förestående framställning har Kejsrerliga Senaten den 14 November 1899, efter det upplyst blifvit att Finlands Banks sedelreserv ytterligare nedgått, funnit godt förordna att af statsverkets utländska tillgodohafvanden skall, efter hand som de blifva disponibla, till Finlands Bank öfver-lemnas ett belopp, motsvarande i finskt mynt ända till sju miljoner mark, att till statsverket återgäldas jemte 4 1/2 pro-cents årlig ränta senast inom utgången af Mars månad 1901 antingen i utländskt mynt eller i finskt mynt till pari kurs, i sistnämnda fall dock med åliggande för Banken att till ena-handa kurs vid behof tillhandahålla Finlands Statskontor ut-ländska låneannuiteter till ett belopp, motsvarande hvad till Bankens disposition i omförmäldt afseende komme att öfver-lemnas. Och underrättades Bankfullmäktige om Kejsrerliga Senatens omförmälda förordnande genom skrifvelse från Finans Expeditionen af samma dag.

§ 3.

Emedan den vid Finlands Banks sedeltillverkning tidi-gare följda metoden icke ansetts erbjuda lika stor säkerhet mot förfalskning, som genom tillämpningen af ett i Wien uppfunnet nytt system för sedeltillverkning kunde ernås, hem-stälde Direktionen för Finlands Bank uti skrifvelse för den 22 Oktober 1896 hos Bankfullmäktige, att tryckningen af Bankens sedlar framdeles finge verkställas sålunda, att sed-larnas framsida skulle enligt det nyssnämnda, så kallade Öster-rikiska systemet tryckas i London hos firman Bradbury Wil-

*Sedeltill-
verkningen.*

kinson & C:o, som förvärfvat sig rättighet att tillämpa detsamma, samt tryckningen af fransidan äfvensom anbringandet af nummer och underskrifter ombesörjas af Bankens eget tryckeri, hvarefter Bankdirektionen, på anmodan af Bankfullmäktige, införskaffade närmare utredning angående sättet för utöfning af kontrollen vid sedeltillverkningen hos förbemälda engelska firma. Då det af Bankdirektionen föreslagna sättet för tryckning af Bankens sedlar syntes erbjuda väsentliga fördelar i afseende å säkerheten mot förfalskning och äfven i fråga om sedlarnas prydlighet, men detsamma innebar en afvikelse från den af Ständerna vid 1885 års landtdag godkända anordning, enligt hvilken hela sedeltryckningen afsetts att ega rum i Bankens eget, för ändamålet uppförda tryckeri, öfverlemnade Bankfullmäktige medels skrifvelse för den 13 Januari 1897 ärendet till Bankutskottets vid samma års landtdag afgörande.

Sedan Ständerna, i anledning af förestående anmälan, uti skrifvelse till Bankfullmäktige för den 29 Maj 1897 berättigat bankförvaltningen att, derest densamma efter pröfning funne sådant med Bankens fördel öfverensstämmande, bestämma att tryckningen af Finlands Banks sedlar delvis skall verkställas å utrikes ort, har, efter försiggångna underhandlingar med representanten för förberörda sedeltryckerifirma Friherre Viktor Fock, hvarom Bankfullmäktiges protokoll för den 22 och 24 September samt den 2 Oktober sagda år närmare upplysa, kontrakt med firman afslutats om tillverkning i dess tryckeri för Bankens räkning af nya sedlar utaf samtliga nu cirkulerande valörer, hvilka, då Bankens innehafvande förråd af sedelblanketter toge slut, skulle i mån af behof i rörelsen utgifvas. Derjemte uppgjordes aftal med Herr F. Tilgmann rörande den detalj af arbetet med de nya sedlarna, som afsetts att å Bankens sedeltryckeri utföras. Då emellertid det förefintliga blankettförrådet till fem marks sedlar emottogs sågs blifva förbrukadt tidigare än blanketterna till de öfriga sedelvalörerna, vidtog bankförvaltningen främst nödiga åtgärder för tillverkandet af en ny sedelupplaga å fem mark. I sådant afseende lät Direktionen genom förbemälda engelska tryckerifirma, i enlighet med af Fullmäktige i samråd med Bankdirektionen meddelade anvisningar, uppgöra ritningar till

frågavarande sedel, hvarefter Bankfullmäktige uti underdånig skrifvelse för den 22 Oktober 1897 anhöllo om fastställelse å sådan lydelse, utseende och form för Finlands Banks förändrade sedel af fem marks valör, som sagda ritningar med till detsamma hörande beskrifning gifva vid handen. Denna Bankfullmäktiges anhållan blef genom nådig kungörelse af den 26 Oktober utaf Kejs. Senaten bifallen. Sedan härå ritningar jemväl till sedelvalörerne å 10, 20, 50, 100 och 500 mark på enahanda sätt uppgjorts, blef på framställning af Bankfullmäktige ny lydelse, utseende och form äfven för dessa sedelvalörer i öfverensstämmelse med ritningarne och desamma åtföljande beskrifningar af Kejs. Senaten fastställd, hvarom nådig kungörelse den 8 Maj 1898 utfärdats.

§ 4.

Efter hand som förslitna sedlar till Banken inkommit och till större antal samlats, hafva Bankfullmäktige låtit genom tillkallade fruntimmer uppräknat det befintliga förrådet af dylika sedlar, hvilka derefter omedelbart förbränts uti den i Bankens ekonomibyggnad för ändamålet inrättade ugn. Uppgifter om sålunda under senaste treårsperiod förbrända sedlar ingå i Bankfullmäktiges protokoll den 17, 20, 24 och 27 Februari, den 7, 12 och 14 Augusti samt den 8 och 12 Oktober 1897, den 31 Maj, den 2 och 13 Juni, den 27 och 29 September samt den 1, 3 och 7 Oktober 1898, äfvensom den 6, 8 och 11 Mars den 23, 25, 27, 28 och 29 September samt den 2, 4, 5 och 7 Oktober 1899.

§ 5.

Under September månad 1897 öfverkoms af Stadsfiskalen i Nikolaistad A. E. Tandefelt en förfalskad Finlands Banks tjugu marks sedel af den äldre typen, hvilken till Bankdirektionen insändes. Vid derefter af Litografen F. Tilgmann, på anmodan, verkställd undersökning angående sättet, hvarpå sagda sedel kunde förmodas hafva blifvit tillverkad, befanns att berörda tillverkning icke uteslutande skett för hand. Då det med afseende härå var af särskildt intresse för Banken att tillverkaren af de falska sedlarne uppspårades ock brottet brin-

Förbränning af förslitna sedlar.

Upptäckt förfalskning af Bankens tjugu marks sedlar.

gades i dagen, hemstälde Direktionen om bemyndigande att till Stadsfiskalen Tandefelt, derest han lyckades utreda förfalskningen och få upphofsmannen öfverbevisad om hans brottslighet, af Bankens medel utbetala en belöning af 500 mark. Jemte det denna framställning den 18 September af Bankfullmäktige bifölls, beslöto Bankfullmäktige, för att yttermera befrämja efterspaningens energiska bedrifvande, att utöfver förberörda honorarium af 500 mark ställa till Direktionens förfogande ett lika stort belopp.

Sedan Direktionen härå hos Bankfullmäktige anmält att Direktionen i bref från Styrelsen för Sparbanken i Willmanstrand fått emottaga en dit inlemnad 20 marks sedel af äldre typen, hvilken befunnits vara falsk och synbarligen af samma ursprung som den ofvanomförmälda, i Nikolaistad öfverkomna sedeln, hafva Bankfullmäktige, med bifall till Direktionens derom gjorda framställning, den 12 Februari 1898 bemyndigat Direktionen att utlofva en belöning af 500 mark åt den, som angående upphofsmannen till ofvanberörda falska sedlar lemnade sådana upplysningar, att desamma ledde till gerningsmannens upptäckande och öfverbevisande. Då emellertid de falska sedlarna syntes vara delvis tillverkade för hand och utan synnerlig svårighet kunde särskiljas från äkta, ansågo Bankfullmäktige icke erforderligt att i anledning af förfalskningarna vidtaga några andra åtgärder, än de af Direktionen i förestående måtto föreslagna.

§ 6.

*Förslag af
Direktionen
rörande kop-
parskilje-
myntet.*

Uti skrifvelse till Bankfullmäktige för den 21 Oktober 1897 har Bankdirektionen påpekat hurusom kopparskiljemyntet af 10 och 5 pennis valör, hvilket till följd af sin oformliga storlek och ansenliga tyngd var obeqvämt för såväl transport som förvaring, med afseende härå och särskildt under tider, då en stegrad affärsverksamhet föranleder större omsättning jemväl i det gångbara skiljemyntet, befunnits otjenligt att utgöra omsättningsmedel, hvarföre och då de flesta Europeiska länder på nyss anförda grunder ersatt kopparmyntet med mynt, förfärdigade af nickel, hvilka äro såväl lättare som

mindre skrymmande än kopparmynten, Direktionen föreslagit att Bankfullmäktige ville till vederbörlig ort ingå med hemställan derom, att de gångbara kopparmynten af 10 och 5 pennis valör skulle ersättas med mynt, tillverkade af någon metall af mindre specifik vikt än kopparn, exempelvis nickel.

Förenämnda framställning befanns af Bankfullmäktige väl vara i alla afseenden beaktansvärd, men då Fullmäktige icke ansågo tidpunkten egnad att väcka förslag om införande af någon förändring beträffande det i landet gångbara myntet, läto Fullmäktige med vidtagande af åtgärd uti af Direktionen förordadt syfte tillsvidare bero, hvarom Bankfullmäktige uti skrifvelse för den 6 November 1897 underrättat Direktionen.

§ 7.

Sedan Finlands Banks räntesatser från den 3 Oktober 1895 till den 20 Oktober 1896 bibehållits vid 4, 4 1/2 och 5 procent, beroende af vaxlarnes beskaffenhet och omloppstid äfvensom af de olika säkerheterna för hypotekslån och kassakreditiv, vidtogs sistnämnda dag en generel ränteförhöjning med 1/2 procent, i det att räntan då bestämdes till 4 1/2 procent vid diskontering af rena affärsvexlar med en löptid, icke öfverstigande tre månader, samt 5 procent för öfriga vaxlar, med rättighet för Direktionen att i förekommande fall äfven vid diskontering af korta lånevexlar beräkna 4 1/2 procents diskontranta samt att, då omsättning af vaxel icke kunde undvikas, fordra 5 1/2 procents ränta; 4 1/2 procent vid diskontering af uppsagda bankdepositionsbevis äfven med längre löptid än tre, dock icke utöfver sex månader; 4 1/2 procent för hypotekslån och kassakreditiv mot pant af guld och silfver, finska statsverkets och Finlands Hypoteksförenings obligationer, obligationer, utfärdade af stater eller försedda med statsgaranti och bankdepositionsbevis, samt 5 procent för hypotekslån och kassakreditiv mot pant af annat slag. Derjemte föreskrefs att inträdesafgiften för kassakreditiv fortfarande skulle beräknas efter 1/2 procent.

Dessa räntesatser bibehölls under år 1897 i öfrigt oförändrade, förutom hvad angår räntan vid diskontering eller

*Bestämmnin-
gar angående
Bankens
vaxel- och
lånerörelse.*

belåning af enskilda bankers depositionsbevis, hvilken den 11 December bestämdes att utgöra vid diskontering $4\frac{1}{2}$ procent för dylika bevis med en återstående omloppstid af tre månader eller derunder samt 5 procent, då förfallotiden var utöfver tre till och med sex månader aflägsen, äfvensom att vid belåning af privatbanks depositionsbevis skulle tillämpas en räntesats af 5 procent.

De vid utgången af år 1897 gällande räntesatserna hafva sedermera under åren 1898 och 1899 gradvis förhöjts.

Sålunda blef den 2 Juni 1898 räntan vid diskontering af lånevexlar med en återstående löptid öfver tre månader, hvilken derintills utgjort 5 procent, bestämd att utgå med $5\frac{1}{2}$ procent, dock att, på sätt jemväl derförinnan varit bestämdt. Direktionen berättigades att i förekommande fall vid diskontering af dylika vaxlar tillämpa de för rena affärsvaxlar gällande satser samt att särskildt dessa sistnämnda satser skulle, utan afseende å vaxlarnes beskaffenhet, beräknas för vaxlar, som rediskonterades af privatbankerna.

Derå vidtogs den 17 Oktober 1898 en general ränteförhöjning, hvarvid räntan bestämdes att utgöra: 5 procent vid diskontering af rena affärsvaxlar och bankdepositionsbevis med en löptid, icke öfverstigande tre månader, samt $5\frac{1}{2}$ procent för dylika vaxlar och bankdepositionsbevis med längre löptid än tre månader; $5\frac{1}{2}$ procent vid diskontering af vaxlar, som icke voro att betraktas såsom rena affärsvaxlar, derest dessa vaxlars återstående löptid icke öfversteg tre månader, samt 6 procent för enahanda vaxlar med längre löptid än tre månader, hvilken sistnämnde räntesats äfven skulle beräknas vid omsättning af vaxlar, der sådan undantagsvis ansågs kunna medgifvas, oberoende af vaxlarnes beskaffenhet samt längre eller kortare löptid; $4\frac{1}{2}$ procent för hypotekslån på tre månaders tid mot pant af guld och silfver, å utländsk börs noterade finska statsverkets och Finlands Hypoteksförenings äfvensom af andra stater utfärdade eller garanterade obligationer; 5 procent för hypotekslån på längre återbetalningstid än tre månader äfvensom för kassakreditiv mot förenämnda slag af säkerheter, samt $5\frac{1}{2}$ procent för hypotekslån och kassakreditiv mot pant af annat slag.

Den 31 December 1898 skedde åter en förhöjning af Bankens låneränta, i det att lån mot första klassens säkerheter bestämdes att, utan afseende å lånetidens längd, draga en ränta af 5 procent.

Efter det härå låneräntan den 7 April 1899 ytterligare förhöjts till resp. $5\frac{1}{2}$ och 6 procent samt vidare den 4 derpå följda Oktober sådan general ränteförhöjning vidtagits, att räntan vid diskontering af rena affärsvaxlar och bankdepositionsbevis med en löptid, icke öfverstigande tre månader, skulle beräknas efter $5\frac{1}{2}$ procent men för öfriga vaxlar likasom för hypotekslån och kassakreditiv, utan afseende å pantens art, efter 6 procent, blefvo slutligen den 28 i samma Oktober månad följande räntesatser bestämda att i Banken tillämpas, nemligen: 6 procent för hypotekslån och kassakreditiv mot pant af guld och silfver, finska statsverkets och Finlands Hypoteksförenings å utländskt mynt lydande obligationer samt utländska obligationer, utfärdade af stater eller försedda med statsgaranti; $6\frac{1}{2}$ procent för hypotekslån och kassakreditiv mot pant af annat slag; 6 procent vid diskontering af rena affärsvaxlar äfvensom bankdepositionsbevis med en löptid, icke öfverstigande tre månader; $6\frac{1}{2}$ procent vid diskontering af rena affärsvaxlar och bankdepositionsbevis med längre löptid än tre månader äfvensom af vaxlar, hvilka icke äro att betraktas såsom rena affärsvaxlar, oberoende af deras längre eller kortare löptid, samt $6\frac{1}{2}$ procent vid omsättning af vaxlar, der sådan undantagsvis anses kunna medgifvas. Inträdesafgiften för kassakreditiv skulle fortfarande beräknas efter $\frac{1}{2}$ procent per år, men kreditiven beviljas på endast ett halft år. Dessutom berättigades Direktionen att, på sätt äfven derförinnan varit bestämdt, i förekommande fall vid diskontering af vaxlar, som icke voro att betraktas såsom rena affärsvaxlar, tillämpa de för rena affärsvaxlar gällande satser samt att särskildt, såsom hittills förfarits, utan afseende å vaxlarnes beskaffenhet, beräkna dessa sistnämnda satser för vaxlar, som rediskonterades af privatbankerna.

Beträffande de skäl, som föranledt till vidtagandet af ofvanomförmälda förändringar i Bankens räntesatser, äfvensom de öfverläggningar, som eljes i fråga om räntan egt rum,

tillåta sig Bankfullmäktige hänvisa till protokollen för den 11 December 1897, 2 Juni, 17 Oktober och 31 December 1898 samt 7 April, 1 Maj, 12 Augusti äfvensom 4 och 28 Oktober 1899.

De angående låne- och förfallotiderna, provisionen för invisningar samt villkoren för mottagandet af slutna och öppna depositioner, på grund af i ämnet tidigare meddelade förordnanden, vid ingången af år 1897 gällande föreskrifter hafva under den tidsperiod, ifrågasvarande berättelse omfattar, bibehållits oförändrade.

Vid gemensamt sammanträde med Bankdirektionen den 27 November 1897 framhölls å Direktionens vägnar hurusom Direktionen redan längt sträfvat att förmå kreditbehöfvande i landet att anlita endast en bank, då operationer i flere banker för kreditgifvaren försvårade möjligheten att erhålla inblick i lånsökandens ställning. Vid samtal derom med Bankens kunder hade anmärkts att Finlands Bank icke kunde betjena sina kunder med alla slag af bankoperationer, såsom fallet var med privatbankerna, der såväl blanko krediter kunde erhållas, som äfven ränta godtgjordes å insatta medel, hvilka icke ofördröjligen behöfde tagas i anspråk för löpande utgifter, utan reserverades för emotsedda utbetalningar. Vidare hade antydts att man, då en gång en bank för ett ändamål besöktes, ofta af bekvämlighetsskäl äfven der gjorde flere operationer. Direktionen ansåg det äfven för sin del fullt korrekt att statsbanken, som hade uteslutande sedelutgifningsrätt och derigenom en ganska betydande sväfvande skuld, icke borde öka sin sedelstock genom utgifvande af försträckningar utan pant, som kunde i händelse af behof realiseras, och likaledes kunde Direktionen icke heller anse det vara riktigt om statsbanken mottog insättningar mot ränta, då en sträfvan att göra de emottagna medlen räntebärande lätt kunde föranleda till en forcering af Bankens utlåning. Dock ansåg Direktionen att Banken kunde betjena sina kunder genom att förränta af dem åt Banken anförtrodda medel uti någon privatbank, men om kunderna skulle kunna betjena sig af endast statsbanken, så borde äfven checker på deras löpande räkningar honoreras af statsbanken. Direktionen hade därför varit betänkt uppå att

för de kunder, som i öfrigt göra alla sina affärer i Finlands Bank, öppna äfven en möjlighet att få sin löpande kassa räntebärande utan att sjelfva behöfva anlita någon privatbank, genom att Direktionen för alla sådana kunder skulle öppna en gemensam räkning uti någon privatbank, å hvilken räkning uttagningar och insättningar skulle göras af Finlands Bank i den mån sådant påkallades af kunderna, hvilka skulle få sin skilda afräkning i Bankens böcker. Direktionen kunde icke anse att ett dylikt tillvägagående vore stridande mot § 2 af Bankens reglemente, då ränta å insatta belopp icke erlades af Bankens medel utan från de medel, Banken erhöle genom insättningarnas placering i en privatbank. Transaktionerna måste sålunda betraktas såsom ett fullgörande af Banken gifna uppdrag af kunderna och syntes detta Direktionens förslag lända Banken till fördel, då möjlighet sålunda skulle beredas att få arbeta med en kund utan att denne derjemte anlidade annan bankinrättning.

I anledning här af uttalades af Bankfullmäktige att den ifrågakomma anordningen, som Fullmäktige icke ansågo stå i strid med bankreglementet, till en början måtte införas på försök med ett mindre antal af Bankens kunder.

Uti skrifvelse för den 26 Oktober 1899 har Bankdirektionen förmålt hurusom, då försäljningen af fabriksalster till Ryssland ofta sker mot vaxlar, utställda på längre tid än sex månader, den omständighet att Finlands Bank, jemlikt i sådant afseende gällande bestämningar, var förhindrad att köpa vaxlar, hvilkas återstående löptid öfversteg sex månader, vållat att vederbörande industriidkare icke diskonterat rubelvaxlar hos Banken utan öfverlåtit desamma till privatbankerna. Med afseende härå och då det emellertid låg i Finlands Banks intresse att i möjligaste utsträckning förvärfva sig utländsk valuta, hemställde Direktionen om bemyndigande att af förstklassiga firmor köpa rubelvaxlar, oaktadt vaxlarnes återstående löptid öfversteg sex månader. Vid gemensamt sammanträde med Bankdirektionen den 28 Oktober 1899 bifölls denna framställning af Bankfullmäktige.

§ 8.

*Kursen på
ryskt guld-
mynt.*

Beträffande den öfverläggning, som vid gemensamt sammanträde med Bankdirektionen den 22 Oktober 1897 egde rum angående Bankens noteringar af kursen på ryskt guldmynt samt den dervid träffade öfverenskommelse, att inköpskursen på dylikt mynt, som derintills noterats till myntets parivärde med afdrag af $\frac{1}{3}$ %, motsvarande den beräknade kostnaden för myntets omprägling till finskt guldmynt, framdeles skulle noteras till parivärdet utan förberörda afdrag, få Bankfullmäktige endast hänvisa till hvad protokollet för förenämnda dag derom innehåller.

§ 9.

*Bankens ut-
ländska om-
bud.*

På framställning af Bankdirektionen antogo Bankfullmäktige den 2 April 1898 till ombud för Banken i Amsterdam Herrar Lippman Rosenthal & C:o samt i Bruxelles Crédit Lyonnais på derför närmare angifna villkor.

Till ombud i utlandet hafva Bankfullmäktige, på framställning af Direktionen, vidare antagit, den 9 April 1898 Banque de Paris et des Pays Bas i Paris, den 7 Maj 1898 Herrar Robert Warschauer & C:o i Berlin och den 26 Maj 1899 Deutsche Bank i Berlin, med hvilka banker och bankirhus Finlands Bank redan tidigare, genom att gemensamt med dem förmedla placeringen af statsverkets eller andra finska obligationslån, trädt i affärsförbindelse. Härvid aftalade villkor återfinnas i Bankfullmäktiges protokoll för nämnda dagar samt i de uti dem åberopade framställningar af Direktionen.

§ 10.

*Kassörernes
handkassor.*

Emedan det belopp af 150,000 mark, som enligt derom meddeladt förordnande högst fick innestå uti biträdande vaxkassörens vid hufvudkontoret kassa, visat sig vara för rörelsen otillräckligt, hafva Bankfullmäktige, i stöd af § 39 i gällande bankreglemente, den 26 September 1898 fastställt det högsta tillåtna beloppet uti nämnda kassa till 200,000 mark, hvaregenom sålunda Finlands Banks båda vaxkassor vid hufvudkontoret beträffande deras kassabestånd blifvit likställda.

Af enahanda anledning blefvo, genom Bankfullmäktiges beslut af den 29 Mars 1897 och den 29 Oktober 1898, de högsta beloppen i kassörernas vid kontoren i Tammerfors och Wiborg handkassor, hvilka utgjort resp. 50,000 och 100,000 mark, förhöjde, i Tammerfors till 75,000 och i Wiborg till 150,000 mark.

Sedan vid kontoren i Åbo och Wiborg anstälts kassörbiträden, hufvudsakligen för att på vederbörande kassörs ansvar handhafva in- och utvexlingen af finskt mynt, men berörda anordning förutsatte att kassören, för att kunna förse det med vaxling sysselsatta biträdet med nödig kassa, disponerade öfver en större handkassa, än hvaraf han för rörelsen eljes vore i behof, hafva, genom Bankfullmäktiges beslut af den 10 Juni och den 11 November 1899, de högsta tillåtna beloppen i kassörernas handkassor förhöjts, vid kontoret i Åbo, der sagda kassa äfven med afseende å rörelsens omfång i öfrigt befunnits vara otillräcklig, från 75,000 till 175,000 mark och vid kontoret i Wiborg från 150,000 till 200,000 mark.

§ 11.

I stöd af den Bankfullmäktige, enligt anm. 5 vid gällande reglemente och stat för Finlands Bank, tillkommande befogenhet att bevilja tjänstemännen och betjente vid kontoret i S:t Petersburg arvodestilllägg för ett år i sender, uppgående till högst 15 % af deras i staten upptagna aflöning, hafva Bankfullmäktige den 16 Januari 1897, med afseende å den för tiden höga rubelkursen, tilldelat Kassören vid nämnda kontor K. O. Lindberg, Kontorsskrifvaren derstädes A. Othman samt vid kontoret anställde två penningarräknare och en vaktmästare, en hvar, ett arvodestilllägg för sagda år af 7 % af deras i staten upptagna aflöning, hvarefter Fullmäktige den 22 derpåföljde September, med hänsyn till den å orten inträdda starka stegring af bostadshyrorna samt rådande höga pris på samtliga lifsförnödenheter, för årets sista kvartal tilldelat förbemälda tjänstemän och betjente ett ytterligare arvodestilllägg af fem procent af deras aflöning äfvensom nyutnämnde Kommissarien vid kontoret F. G. Björnberg ett arvodestillskott af tolf procent af hans å stat innehavande aflöning.

*Arvodestill-
lägg för tjen-
stemän och
betjente vid
kontoret i S:t
Petersburg.*

Och då någon förändring i berörda kurs- och prisförhållanden ej heller derefter inträffat,ingo förbemälda tjänstemän och betjente äfven under åren 1898 och 1899, med Bankfullmäktiges dertill den 18 December 1897 och den 11 Januari 1899 lemnade begifvanden, uppbära enahanda arvodestillägg af 12 % af deras aflöning.

§ 12.

*Revisionerna
i Banken.*

I bankreglementet påbjudna revisioner hafva å föreskrifna tider förrättats af Ständernas Bankrevisorer eller vederbörande suppleanter. I enlighet med Revisorernes tillstyrkan och i stöd af hithörande stadganden i bankreglementet, hafva Bankfullmäktige derå på Finlands Ständers vägnar meddelat Bankdirektionen ansvarsfrihet för bankens förvaltning under år 1896 den 6 April 1897, under 1897 den 4 April 1898 och under 1898 den 29 Mars 1899.

§ 13.

*Inventeringar
a) vid hufvud-
kontoret.*

a) I enlighet med föreskriften i § 40 af gällande bankreglemente hafva Bankfullmäktige under åren 1897, 1898 och 1899 en gång årligen verkställt inventering af hufvudkontorets kassahalf och samtliga kassor äfvensom låne- och säkerhetshandlingar samt depositioner.

Ifrågavarande inventeringar hafva skett på följande tider: 1897: den 30 September samt den 2, 4, 6, 7 och 9 Oktober; 1898: den 1, 3, 5—8 Oktober, samt 1899: den 20, 21, 23, 25, 27—30 September samt den 2, 4 och 5 Oktober.

De vid dessa inventeringar befunda resultatena, hvilka delgifvits Bankdirektionen, hafva varit med Bankens böcker öfverensstämmande.

*b) vid kon-
toren i lands-
orten.*

b) Beträffande Bankens afdelningskontor hafva Bankfullmäktige, på samma gång förordnanden för de af Fullmäktige utsedde diskontkomité-ledamöterna utfärdats, jemväl anmodat desse att en gång i månaden på tider, som de sjelfve funne för godt att i hvarje fall särskildt bestämma, verkställa föreskrifna inventeringar vid kontoren.

Dessutom hafva inspektioner verkstälts:

vid kontoret i Björneborg den 6 och 7 Oktober 1897 af Bankdirektören von Collan;

vid kontoret i Joensuu den 30 och 31 Mars 1897, den 21 och 22 November 1898 samt den 13 och 14 November 1899 af von Collan;

vid kontoret i Jyväskylä den 20 och 21 Maj 1898 samt den 7 och 8 Oktober 1899 af von Collan;

vid kontoret i Kotka den 25 och 26 Januari 1898 och den 14 Juni 1899 af von Collan;

vid kontoret i Kuopio den 30 Januari—2 Februari 1898 och den 9—11 Juni 1899 af von Collan;

vid kontoret i S:t Michel den 27 och 28 Januari 1898 samt den 12 och 13 Juni 1899 af von Collan;

vid kontoret i Nikolaistad den 25 och 26 Maj 1898 af von Collan samt den 9—11 Oktober 1899 af Bankdirektören Wegelius;

vid kontoret i Sordavala den 1 och 2 April 1897, den 18—20 November 1898 samt den 15 November 1899 af von Collan;

vid kontoret i Tammerfors den 5 och 6 Juni 1898 af Wegelius;

vid kontoret i Uleåborg den 23 Maj 1898 och den 5 Oktober 1899 af von Collan;

vid kontoret i Wiborg den 3—6 April 1897 af von Collan samt den 12—14 September 1899 af Wegelius, samt

vid kontoret i Åbo den 8—11 Oktober 1897 af von Collan samt den 9 September 1898 af Wegelius.

c) Inventeringarna vid kontoret i S:t Petersburg hafva ^{e)} vid kontoret i S:t Petersburg. under åren 1897—1899, på grund af derom för hvarje år gifvet förordnande, förrättats af Chefen för Finska Passexpeditionen Verklige Statsrådet L. F. Munck, såsom hvilken suppleant fungerat Expeditionschefen vid Hans Majestät Kejsarens Kansli för Finland Grefve C. Armfelt. Under Augusti månad 1897 samt Juli och Augusti månader 1898 och 1899, då såväl den ordinarie inventeringsmannen som förbemälda suppleant varit förhindrade att handhafva ifrågavarande uppdrag, hafva inventeringarna, enligt af Bankfullmäktige meddelade förordnanden, verkstälts dels af Sekreteraren vid Finska Passexpeditionen Hofrådet E. Ursin, dels af Rättegångsbiträdet derstädes Hofrådet Alexander Pajanen. Dessutom har inspektion af sagda

kontor förrättats den 19 Maj 1898 af Bankdirektören Wegelius och den 17 November 1899 af Bankdirektören von Collan.

§ 14.

Granskning
af Bankens
lånerörelse.

Hvarje månad hafva Bankfullmäktige på grund af Bankens böcker och räkenskaper samt rapporterna från afdelningkontoren verkställt sådan granskning af Bankens rörelse och utlåning, som i § 2 af den för Fullmäktige utfärdade instruktionen angifves. För öfrigt hafva Bankfullmäktige i regeln hvarje månad utbegärt och genomgått Bankdirektionens memorialprotokoll för nästföregående månad.

Såsom i någon mån belysande arten och vidden af lånerörelsen vid de skilda kontoren, meddelas här nedanstående tablå:

	Under år 1898				Summa.	
	diskonterades inhemska vexlar.		beviljades hypotekslån och kassakreditiv.		Fm.:	Ni.
	Fm.:	Ni.	Fm.:	Ni.		
Vid hufvudkontoret i Helsingfors	39,140,106	65	37,342,790	—	76,482,896	65
” kontoret i Åbo	14,460,834	75	8,676,100	—	23,136,934	75
” ” ” Björneborg	8,691,419	52	777,275	—	9,468,694	52
” ” ” Nikolaistad	6,273,851	21	2,712,650	—	8,986,501	21
” ” ” Uleåborg	1,315,248	44	1,209,915	—	2,525,163	44
” ” ” Kuopio	2,420,453	16	508,595	12	2,929,048	28
” ” ” Joensuu	1,372,951	35	208,500	—	1,581,451	35
” ” ” Sordavala	2,323,373	64	151,710	—	2,475,083	64
” ” ” Wiborg	17,597,415	63	5,375,615	—	22,973,030	63
” ” ” St Michel	2,370,997	25	598,389	—	2,969,386	25
” ” ” Tammerfors	5,203,714	62	1,195,710	—	6,399,424	62
” ” ” Jyväskylä	1,723,555	66	568,775	—	2,292,330	66
” ” ” Kotka	2,876,715	30	104,230	—	2,980,945	30
Summa	105,770,637	18	59,430,254	12	165,200,891	30

§ 15.

Åtgärder, som angå enskilda personers förbindelser till Banken, Under åren 1897—1899 hafva Bankfullmäktige handlagt tillsammans 27 ansökningar om anstånd, ackord och andra lättnader, af hvilka 13 belöpa sig på år 1897, 4 på 1898 och återstående 10 på 1899. Bland ifrågavarande ärenden torde särskildt böra framhållas af Bankfullmäktige åt en stor indu-

striel firma, som den 24 Mars 1896 undfått eftergift i liquiderandet af vissa dess förbindelser till Banken, den 18 September 1897 beviljadt moratorium, hvilket sedermera genom Fullmäktiges beslut af den 25 Juni 1898 och den 22 Juli 1899 förlängts; en affärsfirmas, med af Bankfullmäktige der till den 10 Juni 1899 lemnadt begifvande, ställande under administration, samt åt en enahanda firma den 20 i samma månad beviljadt moratorium.

§ 16.

På gjord framställning af Bankdirektionen hafva Bankfullmäktige den 13 Februari och 11 December 1897, den 19 December 1898 och den 28 December 1899 förordnat att särskilda Bankens fordringar skola, dels i sin helhet, dels till vissa belopp anses osäkra, hvarjemte Fullmäktige bifallit till afskrifning af lån, som befunnits vara helt och hållet värdelösa.

Afskrifning,
och förklaring af lån
för osäkra.

§ 17.

Sedan Bankfullmäktige, i anledning af Finlands Ständers Åtgärder an- Bankutskotts vid 1894 års landtdag gjorda uttalande an- gående erfordrigheten af åtgärder för bringande af Finlands Banks hvalf och förvaringsrum för depositioner i fullt säkert skick, den 27 Februari 1895 förordnat om utförandet i sådant syfte af särskilda närmare angifna förstärkningsarbeten i bankhuset äfvensom anmodat Bankdirektionen att till Bankfullmäktige inkomma med den ytterligare framställning i saken, hvartill omständigheterna gäfvade anledning, har Direktionen meddelat att Arkitekten, Professorn G. Nyström och Ingeniören K. Moring, på derom gjord anmodan, afgifvit detaljerade projekt och kostnadsförslag till en kassahvalfsdörr och s. k. manhålslucka för Bankens hufvudhvalf äfvensom till nya fönsterluckor i förenämnda hvalf och hvalfven för förvaring af Bankens depositioner och handlingar. Enligt dessa kostnadsförslag komme priset för förberörda hvalfsdörr och manhålslucka, levererade af firman Hobbs, Hart & C:o Limited i London, att stiga till inalles 300 pund sterling samt de nya

Åtgärder an-
gående bank-
huset och
kontors-
lokalerna.

fönsterluckorna, af hvilka erfordrades 5 stycken större och 6 stycken mindre och som afsetts att beställas hos firman Sommermeyer & C:o i Magdeburg, att betinga en utgift af 15,100 reichsmark, till hvilka kostnadsbelopp ytterligare komme frakt och tullumgälder samt kostnaden för hvalfsdörrens och fönsterluckornas inpassning.

Detta ärende handlades af Bankfullmäktige den 30 Oktober 1897, hvarvid Fullmäktige, i enlighet med bemälde experters utlåtande i saken samt Direktionens derom gjorda framställning, godkände förslaget om inrättande i Bankens hvalf ej mindre af en hvalfsdörr och manhålslucka enligt den af firman Hobbs, Hart & C. projekterade konstruktionen än äfven innanför sagda hvalfsdörr af en stadig gallerdörr, hvilken vid tider, då hvalfvet endast för en kort stund behöfde tillslutas, skulle komma till användning och derjemte förmedla nödig luftvexling i hvalfvet; och beslöts derjemte att vidtaga en sådan modifikation af firman Sommermeyer & C:os projekt till fönsterluckor, hvilket uppgjorts under förutsättning att de äldre luckorna icke vidare skulle komma till användning, att dessa luckor och de nya skulle förenas med hvarandra medels en jernbygel, hvarigenom ökad säkerhet komme att vinnas. För utförande af samtliga förberörda arbeten anvisade Bankfullmäktige af Bankens medel ända till 40,000 mark. Sedermera har Direktionen uti skrifvelse för den 23 September 1898 anmält, att förberörda förstärkningsarbeten blifvit utförda samt medtagit en utgift af 38,399 mark 12 penni.

Sedan Direktionen hos Bankfullmäktige anmält om behofvet att i någon mån utvidga en åt förste vaktmästaren i Finlands Bank, som enligt staten tillkommer fri bostad, upplåten lokal i bankhusets ekonomibyggnad, men den af Direktionen i sådant afseende föreslagna anordning skulle medfört betydande olägenheter för sedelförbränningens verkställande i ekonomibyggnadens pannrum, kunde Direktionens i saken gjorda förslag icke af Bankfullmäktige godkännas, hvaremot Fullmäktige den 18 Februari 1899 anmodade Direktionen att taga under öfvervägande om icke, för beredande af större bostad åt bemälde vaktmästare samt för tillgodoseende jemväl i öfrigt af behofvet af ökad utrymme i eko-

nomihuset, en efter förhållandena afpassad tillbyggnad till sagda hus kunde komma till utförande. I anledning häraf lät Direktionen genom Arkitekten Professorn Nyström utarbeta ritningar till om- och tillbyggnad af ekonomihuset, hvarigenom bostäder komme att erhållas, för vaktmästaren två rum och kök samt förstuga, för gårdsvakten ett rum och kök jemte förstuga samt för Bankens ekonom, hvars lokal då var fördelad på två våningar med två rum i andra samt två rum och kök i första våningen, ett enahanda antal rum i tredje våningen. För sedelförbränningen skulle beredas större bekvämlighet och säkerhet. Sedeltryckeriet finge slutligen sin lokal utvidgad med två rum, hvarutom såsom reserv för framtida disposition ytterligare vunnas två rum. Då de omförmälda anordningarna syntes Bankfullmäktige vara af behofvet synnerligen påkallade samt komma att lända Banken till fördel, förordnade Bankfullmäktige den 20 juni 1899 om utförande af det ifrågavarande byggnadsarbetet, hvarför kostnaden beräknats uppgå till 50,965 mark men hvilket sedermera af Byggmästaren A. N. Nyberg på entreprenad utförts för en summa af 47,800 mark.

Emedan, i den mån Bankens rörelse tillvuxit och området för dess verksamhet utvidgats, brist på nödigt utrymme inom den af Banken disponerade lokalen i bankhuset för dess efterhand förstärkta arbetspersonal alt mera trädt i dagen, och då Banken äfven eljes, för att kunna följa med utvecklingen på bankrörelsens område genom att tillämpa de gjorda framstegen på sin verksamhet och sina operationer, vore i behof af ökad utrymme, men sådant kunde Banken beredas endast derigenom att de af Finlands statskontor begagnade rummen i bankhuset införlivades med Bankens lokal derstädes. anhöll Direktionen uti skrifvelse för den 18 Oktober 1897 att Bankfullmäktige måtte utverka att bankhuset skulle i dess helhet upplåtas till Bankens förfogande. I anledning häraf och då jemväl enligt Bankfullmäktiges mening behof af ökad utrymme för Banken gjorde sig gällande, ingingo Bankfullmäktige den 6 derpåföljda November till Hans Kejsersliga Majestät med underdånig framställning att den af Fin-

lands Statskontor nu disponerade lokal måtte för Bankens behof upplåtas.

Enär hyreskontraktet angående den af Bankens kontor i Wiborg disponerade lokal icke blifvit in-tecknad samt an-tagligt vore att sagda kontorslokal efter utgången af den kontraherade hyrestiden skulle betinga sig en högre hyra, än hvad derför erlagts, beslöto Bankfullmäktige, på framställning af Direktionen, den 23 December 1897, för säkerställande af rättigheten att disponera öfver denna lokal under en längre tid framåt till samma hyra som derintills, bemyndiga Direktionen att med husegaren, Hofrättsnotarien J. A. Thesleff träffa nytt aftal om upphyrande af ifrågakomna lokal för Bankens räkning från den 1 Juni 1898 på tjugo eller ock på tio år, med rättighet för Banken att efter förloppet af sist-nämnda tid förlänga kontraktet på ytterligare tio år. I enlighet härmed blef ifrågavarande hyresaftal af Direktionen förnyadt på 20 år.

Enär den af Finlands Banks kontor i Tammerfors disponerade lokal uti Föreningsbankens i Finland egande gård N:o 84 vid Köpmansgatan i tredje stadsdelen af nämnda stad, hvilken lokal är upphyrd till den 1 Juni 1903 mot en årlig hyra af 1500 mark, redan under en längre tid befunnits vara såväl för trång som äfven i öfrigt obeqväm, öfverlemnade Direktionen till Bankfullmäktiges afgörande särskilda genom bemälda kontor införskaffade anbud å ny lokal för kontoret, hvarjemte Direktionen, som funnit ett af Herr Gösta Sumelius gjordt anbud till nybyggnad å firman G. O. Sumelius' gård, belägen invid Tavastgatan i Tammerfors, hafva obetingadt företräde framför de öfriga anbudena, hemställde om berättigande att för en tid af tio år, räknadt från den 1 Juni 1901, för sagda kontors räkning mot en årlig hyresersättning af 5,000 mark upphyra sådan lokal i firman Sumelius' tillernade nybyggnad, som förstnämnda anbud utvisade; och skulle Banken göra förbehåll om rättighet att sig till säkerhet låta in-teckna hyresaftalet i samma byggnad. Denna framställning blef af Bankfullmäktige den 18 Maj 1898 bifallen, hvarefter förberörda hyresaftal af Direktionen med firman Sumelius afslutats.

Med Bankfullmäktiges dertill den 11 Februari 1899 lemnade begifvande blef hyresaftalet angående kontorets i Joensuu uti en staden tillhörig gård belägna lokal, hvilket utgick den 1 Juli sagda år, förnyadt, att gälla intill den 1 Juni 1909, emot en årlig hyra af 1,400 mark.

Emedan hyreskontraktet angående kontorets i Nikolai-stad lokal utlöper den 1 Juni 1901, blef Direktionen den 2 December 1899 af Bankfullmäktige bemyndigad att innan utgången af sagda termin förnya berörda kontrakt på tio år mot en förhöjd hyra af 3,500 mark, dock med skyldighet för husegaren att ansvara för den beräknade kostnaden, 550 mark, för hvalfvets nödigbefunna delning i två afdelningar medelst ett starkt jerngaller och en gallerdörr.

För vidtagande af nedanöfvermällda anordningar i särskilda kontorslokaler hafva Bankfullmäktige, på framställning af Direktionen, af Bankens medel anslagit: den 1 December 1897 för införande af elektriskt ljus i kontorets i Wiborg lokal och hvalf 378 mark 70 penni; den 3 December 1898 för anskaffande af erforderliga gallerdörrar till hvalfvet i kontorets i Åbo nya lokal, för anbringande i sagda hvalf af två hyllor af jern för förvaring af metalliskt mynt samt för inredande och möblering af expeditionssalen i lokalen ända till 11,800 mark; den 4 Oktober 1899 för införande af elektriskt ljus i sistnämnda kontorslokal 791 mark 55 penni; den 18 Maj 1898 för remont och vidtagande af särskilda förändringar i kontorets i St. Petersburg lokal samt för anskaffande af nya inventarier till sagda lokal ända till 5,000 mark; den 19 November 1898 för anskaffande af en ny tidsenlig hvalfsdörr för nästnämnda kontors räkning högst 735 mark, samt den 12 Augusti 1899 för möblering och inredning af kontorets i Jyväskylä nya lokal i stadshuset derstädes ända till 2,100 mark.

§ 18.

Sedan vid kontoret i Wiborg år 1886, då dess omsättning uppgick till omkring 24 miljoner mark, anstälts ett extra kontorsbiträde, blef, med afseende å rörelsens vid detta kontor fortfarande tillväxt, uti den af Ständerna vid 1897 års landt-

*Extra
biträden.*

dag antagna nya stat för Banken anslaget för aflönandet af kontorsbiträden vid ifrågavarande kontor ökadt från 1,200 till 2,400 mark. Med afseende härå och i anledning af Bankdirektionens i September månad nästsagda år gjorda förslag om anställande af ett andra kontorsbiträde vid kontoret i Wiborg, ställdes af Bankfullmäktige den 6 i förberörda September månad ett belopp af 100 mark i månaden för ändamålet till Direktionens förfogande tillsvidare och intill dess Ständernas förenämnda beslut angående ny stat för Banken blifvit slutligen pröfvadt. I enlighet dermed togs detta interimistiskt beviljade anslag i anspråk ända till den 15 derpåföljda December, då nådig förordning innefattande omförmälda nya stat blef utfärdad. Då Direktionen sedermera, under framhållande att rörelsen vid kontoret i Wiborg, hvars omsättning år 1897 utgjort 72 miljoner mark och år 1898 stigit till öfver 93 miljoner, påkallade en ytterligare tillökning af kontorets tjänstemannapersonal, anhöll om anvisande af ett anslag af 100 mark i månaden från den 1 Januari 1899 för anställande af ett tredje extra kontorsbiträde vid kontoret i Wiborg, blef denna framställning af Bankfullmäktige den 6 i nästnämnda Januari månad sålunda bifallen, att förberörda anslag af Fullmäktige beviljades tillsvidare endast för år 1899.

Uti skrifvelse för den 27 Mars 1899 anförde Direktionen hurusom den efter hand stegrade och utvidgade rörelsen i Finlands Bank medfört ett icke oväsentligt tillskott i arbetet för Bankens tjänstemän samt att en förstärkning af tjänstemannapersonalen i Banken befunnits erforderlig främst för underlättande af arbetet med bokföringen af de inhemska diskonteringarna, förändret af personalkonti öfver dessa diskonteringar äfvensom handhafvandet af inkassorörelsen. Med afseende härå hemstälde Direktionen att för anställande vid Banken af tre extra biträden få, räknadt från den 1 derpåföljande April, månadligen af Bankens medel disponera 300 mark, att fördelas å tre arvoden om 100 mark hvarje samt utgå intill dess nästsammanträdande Ständer, på skeende framställning, träffat annan anordning i saken. Direktionens förestående förslag godkändes den 29 Mars 1899 af Bankfullmäktige, dock sålunda att ifrågakomma tre extra biträden

skulle få på förberörda vilkor vid Banken anställas tillsvidare endast för nästsagda år.

I anledning af Bankdirektionens framställning om behöfligheten vid kontoret i S:t Petersburg af ett kontorsbiträde tilläto Bankfullmäktige den 6 Oktober 1898 Direktionen att vid nämnda kontor tillsvidare på ett år anställa ifrågakomma biträde emot ett arvode af 2,400 mark. Och då Direktionen före utgången af berörda termin anmälte att behof af förenämnda förstärkning af arbetskrafterna vid sagda kontor fortfarande gjorde sig gällande samt förty hemstälde att omförmälda befattning finge vid kontoret fortfarande, dock icke utöfver ett år, bibehållas, blef jemväl denna framställning den 7 Oktober 1899 af Bankfullmäktige bifallen.

Emedan vid kontoren i Tammerfors, Åbo och Wiborg in- och utvexlingen af finskt mynt i den mån tilltagit, att en fördelning af kassörsgöromålen befunnits påkallad, blef vid hvarje af dessa kontor, med Bankfullmäktiges dertill den 24 April, 6 Maj, 11 November 1899 lemnade begifvanden, en extra tjänsteman till årets utgång anställd för att biträda vederbörande kassör på dennes ansvar, emot ett arvode vid kontoret i Tammerfors af 100 mark, i Åbo af 200 mark och i Wiborg af 225 mark i månaden.

§ 19.

a) På framställning af Direktionen tilldelade Bankfullmäktige den 5 Januari 1897 framlidne nattvakten vid Banken K. Eklunds efterlevande enka femtio mark såsom begrafningshjälp, att af Bankens medel till henne utbetalas.

b) Efter det Bankkommissarien vid Finlands Banks kontor i S:t Petersburg Edvard Carlstedt, på derom gjord underdånig ansökning, den 2 Mars 1897 blifvit af Kejsarliga Senaten från förenämnda befattning entledigad, hafva Bankfullmäktige, vid den 15 i förenämnda Mars månad skedd föredragning af Bankkommissarien Carlstedts ansökning om pension för hans återstående lifstid, tilldelat Carlstedt en lifstidspension af 4,666 mark 66 penni, motsvarande två tredjedelar af hans å stat innehafda bankkommissarielön.

*Öfriga
anslags-
frågor.*

a) Begravningshjälp.

b) Pensioner.

Åt Förste Kamreraren i Finlands Bank Östen Gustaf Westling, som, på gjord ansökning, den 1 Augusti 1898 undfått afsked från tjensten, hafva Bankfullmäktige den 13 i samma månad beviljat en lifstidspension af 4,500 mark om året, motsvarande tre fjerdedelar af den med sagda tjänst å stat förenade lön.

c) Bankens utländska korrespondens.

e) Enär Bankens utländska korrespondens efter hand i den mån tilltagit, att densamma endast med svårighet kunde ombesörjas af den för ändamålet anstälde kanslisten, och då det dessutom befunnits mindre lämpligt att breffven till samtliga platser i Europa, förutom de skandinaviska länderna, affattades endast på tyska, hafva Bankfullmäktige den 22 September 1897, på derom gjord framställning af Direktionen, af Bankens medel anslagit 50 mark i månaden för att såsom tillskottsarvode tilldelas en i franska och engelska språken kunnig, vid Banken anställd extra tjänsteman för det ökade arbete och ansvar, bemålde tjänsteman komme att erhålla genom handhafvandet af Bankens korrespondens på dessa språk, samt ytterligare 100 mark i månaden till aflönande af ett extra biträde vid Banken i nästbemålde tjänstemans ställe; och skulle dessa anslag utgå från derpåföljda Oktober månads början tillsvidare och intill dess Ständernas vid 1897 års landtdag fattade beslut angående ny stat för Banken blifvit slutligen pröfvadt.

d) Sedelkontrollör.

d) På derom af Direktionen för Finlands Bank gjord framställning, bemyndigade Bankfullmäktige den 2 April 1898 Direktionen att ur Bankens medel från den 1 derpåföljde Mars utanordna godtgörelse med 100 mark i månaden åt kontrollanten öfver sedeltryckningen härstädes samt med sex mark för hvarje arbetsdag åt den person, som hade sfg uppdraget att genomräkna de från tryckeriet till Banken inlemnade sedlarne, innan desamma blefvo af Banken emottagna. Det sistnämnda arvudet för sedelräkning blef af förekommen anledning den 1 September samma år förhöjdt till sju mark om dagen.

e) Bostad för vaktmästare i Tammerfors.

e) För beredande af fri bostad åt vaktmästaren vid kontoret i Tammerfors beviljade Bankfullmäktige den 13 Juni 1898 ur Bankens medel ett anslag af 500 mark om året.

f) Å den Finlands Bank tillhöriga gård i Uleåborg, i hvilken Bankens kontor på platsen är inrymdt, hafva enligt Bankfullmäktiges förordnande af den 1 Maj 1899 särskilda remontarbeten blifvit utförda för en kostnad af 1,173 mark 83 penni.

g) Emedan expensemedelsanslaget vid kontoret i Wiborg, utgörande 1,200 mark om året, visat sig vara otillräckligt, ställdes af Bankfullmäktige den 16 December 1899 af Bankens medel ett tillskottsbelopp af 600 mark till Direktionens förfogande för bestridande af särskilda emotsedda utgifter, hvilka borde ur samma anslag utgå.

h) Af det å stat upptagna anslag för beredande af semesterledigheten åt Bankens embets- och tjänstemän har använts: år 1897 13,950 mark, 1898 14,868 mark 34 penni och 1899 14,700 mark. Bankfullmäktiges beslut angående dispositionen af semesteranslaget återfinnas i skrivelserna till Direktionen för den 18 Maj 1897, den 7 Maj samt 8 och 19 December 1898 samt den 17 Maj och 9 December 1899.

i) De å Bankens stat upptagna diskretionsmedlen hafva tagits i anspråk år 1897 med 13,425, 1898 med 12,450 och 1899 med 14,000 mark, i hvilka belopp inberäknats ett förste vaktmästaren vid Bankens hufvudkontor ur diskretionsanslaget för ifrågavarande år beviljadt tillskott till hans aflöning af 25 mark i månaden äfvensom för år 1898 en penningaräknaren vid kontoret i S:t Petersburg Guvernementsskreteraren Nikolai Sasonoff för trettiofem års välvitsordad tjänst tilldelad gratifikation af 1,000 mark. Om fördelningen af nämnda medel mellan Bankens tjänstemän och betjente hafva Bankfullmäktige förordnat genom skrivelser af den 29 December 1896, 11 December 1897, 7 Januari, 6 Oktober och 8 December 1898 samt 11 Januari och 9 December 1899.

§ 20.

Till ledamöter och suppleanter för desse i diskontkommittéerna vid Bankens kontor i landsorten utsågos för år 1897 genom Bankfullmäktiges beslut af den 4 December 1896:

Diskon-
kommittéerna.

vid kontoret i Björneborg Handlanden Johan Ferdinand Lojander och Justitierådsmannen Johan Arvid Hjorth till ledamöter samt till suppleanter Vicekonsuln Hugo Rosenlew och Provencialläkaren Karl Petter Malmgren;

vid kontoret i Joensuu Lagmannen Karl Woldemar Nystén och Kommerserådet Frithiof Napoleon Neppenström till ledamöter samt Rektorn Daniel Axel Walle och Borgmästaren Johan Alfred Nystén till suppleanter;

vid kontoret i Jyväskylä Hofrådet Adolf Wilhelm von Zveygberg och Apotekaren Frans Kiljander till ledamöter samt Forstmästaren Oskar Reinhold Agricola och Kronolänsmannen, Vicehäradshöfdingen Theodor Werner Lilius till suppleanter;

vid kontoret i Kotka Vicekonsuln Olaf Bülow och Tullförvaltaren Evald Ferdinand Lundqvist till ledamöter samt Konsularagenten Gabriel Wilhelm Cadenius och Ingeniören Frans Alfred Collin till suppleanter;

vid kontoret i Kuopio Kassören Johan Niskanen och Domkapitelssekreteraren Karl August Herekman till ledamöter samt Handlanden Carl Gustaf Grönholm och Kronofogden Herman Brunou till suppleanter;

vid kontoret i Nikolaistad Kommerserådet Carl Johan Hartman och Borgmästaren Gustaf Viktor Cajanus till ledamöter samt Vicekonsuln Georg Bucht och Justitierådsmannen Bror Balder Hemmer till suppleanter;

vid kontoret i S:t Michel Handlanden Carl Fredrik Pöndinen och Landssekreteraren Lagmannen Karl Axel Nordenstreng till ledamöter samt Banningeniören Oskar Albert Orrman och Provencialläkaren Herbed Gotthard Hällström till suppleanter;

vid kontoret i Sordavala Häradshöfdingen Karl Gustaf Berg och Hofrådet Alexander Nikolai Hoffman till ledamöter samt Politierådsmannen Daniel Tiainen och Seminariikollegan Taavi Lehtinen till suppleanter;

vid kontoret i Tammerfors Kommunrådet Carl Wilhelm Åkerlund och Apotekaren Thomas Clayhills till ledamöter samt Handlandene Gösta Sumelius och Fabian Klingendahl till suppleanter;

vid kontoret i Uleåborg Politieborgmästaren Johan Arthur Castrén och Sägegaren John Norblad till ledamöter samt Tullförvaltaren Nikolai Adolf Forsström och Handlanden Fredrik Adolf Rieki till suppleanter;

vid kontoret i Viborg Kommerserådet Wilhelm Hackman och Hofrättsrådet Alexander August Kumlin till ledamöter samt Stabskaptenen Carl August Ekström och Drättselkamreren Carl Erik Ahrenberg till suppleanter; samt

vid kontoret i Åbo Handlanden Hans Gustaf Hoffstedt och Landssekreteraren, Lagmannen Axel Walfrid Rydman till ledamöter samt Handlandene Magnus Dahlström och Gustaf Alexander Lindholm till suppleanter.

I diskontkomitéernas förenämnda sammansättning har under den tid, förevarande berättelse omfattar, inträffat följande förändringar, såvidt angår ledamöterna och ledamotssuppleanterne.

Vid kontoret i Joensuu utsågs den 4 december 1897 till ledamotssuppleant, i stället för Rektorn Walle, Handlanden Isidor Parviainen samt den 28 Oktober 1899, sedan diskontkomitéledamoten Lagmannen Nystén aflidit, suppleanten Borgmästaren Kollegiassessorn Nystén till ledamot och Häradshöfdingen Lagmannen Emil Frithiof Andersin till ledamotssuppleant.

I anledning af diskontkomitéledamoten vid kontoret i Björneborg Borgmästaren Hjorts inträffade död samt ledamotssuppleanten derstädes Hofrådet Malmgrens aflyttning från orten, förordnades den 1 Oktober 1898 Provencialläkaren Medicinlicentiaten Ernst Schildt till ledamot och Häradshöfdingen Theodor Leopold Eck till ledamotssuppleant i ifrågavarande diskontkomité.

Till ledamotssuppleant i diskontkomitén vid kontoret i Nikolaistad i stället för Hofrättsnotarien Hemmer, som önskat blifva befriad från befattningen, utsågs den 3 December 1898 Borgmästaren Hofrättsnotarien Hugo Albert Malmberg, hvilken derå, efter det äfven ledamoten i komitén Hofrättsassessorn Gustaf Viktor Cajanus anmält sig hindrad att handhafva förenämnda uppdrag, den 14 Mars 1899 förordnades att i dennes ställe vara ledamot, jemte det Borgmästaren

Ivar Hasselblatt utsågs till suppleant i förberörda diskont-komité.

Den 20 Juni 1899 utsågs till ledamotssuppleant i diskont-komitén vid kontoret i Jyväskylä Medicinedoktorn Valter Parviainen i stället för Forstmästaren Agricola, som aflidit.

§ 21.

*Åtgärder
angående
direktörs-
embeten.*

På gjord underdånig ansökning, som af Bankfullmäktige med skrifvelse för den 5 Mars 1897 till Kejslerliga Senaten insändes, beviljade Senaten den 11 i samma månad åt ordföranden i Bankdirektionen Bankdirektören Gustaf Robert Alfred Charpentier tjänstledighet för sjukdom under tre månader, räknadt från och med den 16 Mars.

Den 28 December sagda år blef Bankdirektören Charpentier i nåder kallad till ledamot i Kejslerliga Senatens för Finland Ekonomie Departement, hvarefter Suppleanten hos Verkställande direktören för aktiebolaget Föreningsbanken i Finland Karl Theodor Alexander Wegelius den 26 Januari 1898 nådigst utnämndes och förordnades att vara ordförande i Bankens Direktion. Uti ifrågavarande befordringsärende blef, vid dess handläggning i Kejslerliga Senaten, jemväl Bankfullmäktiges yttrande inhemtadt, hvarom Fullmäktiges protokoll för den 15 i förberörda Januari månad närmare upplyser.

Under ofvanomförmälda tjänstledighet och derefter från den 1 Januari 1898, då utnämnde Senatens Charpentier upphörde med tjänstgöringen i Banken, intill dess Bankdirektören Wegelius tillträdde sitt embete, har ordförandeskapet i Direktionen handhafts af Bankdirektören Karl Bergbom, hvarjemte ett direktörsembete i Direktionen, enligt undfångna förordnanden, förestått dels af Ombudsmannen i Banken V. von Rehausen, dels af Öfverkamreraren Hofrådet C. Ignatius.

Medan Bankdirektören Wegelius från den 30 Januari 1899, sålänge urtima landtdagen varade, af landtdagsmannans uppdrag hindrats att tjänstgöra i Direktionen samt ytterligare under en af Bankdirektören Wegelius i förra delen af Juni månad samma år uti Bankens angelägenheter företagen resa till utlandet, förestods jemväl ordförandebefattningen i Direktionen

af Bankdirektören Bergbom och ett direktörsembete af Hofrådet Ignatius.

Föröfrigt hafva Bankfullmäktige beviljat medlemmarne i Bankdirektionen semesterledighet, en hvar under sex veckor, samt förordnat om direktörsembetenas bestridande under förenämnda ledigheter.

Fullmäktiges föreskrifter angående Bankens embets- och tjänstemäns semesterledighet ingå i brefven till Bankdirektionen för den 18 Maj 1897, 7 Maj, 30 Juli och 19 December 1898 samt 17 Maj 1899.

§ 22.

Sedan bankkommissarien vid Bankens kontor i S:t Petersburg Edvard Carlstedt uti en till Hans Kejslerliga Majestät stäld underdånig skrift, hvilken af Bankfullmäktige jemte underdånig skrifvelse för den 20 Februari 1897 till Kejslerliga Senaten insändes, anhållit om afsked från sin innehafvande bankkommissariebefattning, har Kejslerliga Senaten den 2 derpå följde Mars funnit godt entlediga Bankkommissarien Carlstedt från hans förenämnda befattning. Å det underdåniga förslag, som af Bankdirektionen den 4 Maj 1897 upprättats till återbesättande af den sålunda ledigblifna bankkommissarietjänsten, blefvo uppförde i första rummet Kaptenen vid Lifgardets 3:dje Finska skarpskyttebataljon Fredrik Geronimo Björnberg, i andra rummet Föreståndaren för Kansallis-Osake Pankkis afdelningkontor i Tammerfors, Filosofielicentiaten Atle Karl Gustaf Genetz samt i tredje rummet tillförordnade Bankkommissarien vid Finlands Banks ifrågakomma kontor, Äldre bokhållaren i Finlands Bank, Underlöjtnanten Karl August Wilhelm Cederholm. Af bemälde sökande förordade Bankfullmäktige till erhållande af befattningen uti underdånig skrifvelse af den 18 förberörda Maj Kaptenen Björnberg, som jemväl den 28 Juli 1897 blef utnämnd till kommissarie vid Bankens kontor i S:t Petersburg.

Tjänstledighet, dels för sjukdom, dels för enskilda angelägenheter har af Bankfullmäktige beviljats föreståndarene för nedannämnda kontor, nemligen: i Kuopio Hofrådet B. A.

*Bankkom-
missarie-
tjänsterna.*

Niska den 15 Mars, 20 November och 8 December 1897 för inalles fem månader och tjugufyra dagar; i Åbo Hofrådet A. W. Gripenberg den 1 April 1897 under sex veckor, den 7 Maj, 26 November och 8 Decemher 1898 för tillsammans tre månader och sex dagar samt den 17 Maj 1899 för en månad; i Wiborg C. G. Ramstén den 18 Maj 1897, den 7 Maj 1898 och den 17 Maj 1899, hvarje gång för en månad; i Jyväskylä I. O. B. Ruotzi den 25 Maj 1897 för en månad; i Tammerfors E. I. Grönvik den 18 Augusti och 6 November 1897 uuder tillsammans fem månader, den 7 Maj 1898 för en månad samt den 17 Januari 1899 för tre månader; i St Petersburg F. G. Björnberg den 18 September 1897 och den 12 Maj 1898, hvardera gången under två veckor; i Joensuu E. Broms den 30 Oktober 1897 under tre veckor samt den 6 Mars och 17 Maj 1899 under inalles sex veckor: i Uleåborg J. E. Rehnäck den 4 December 1897 under tio dagar och den 7 Maj 1898 för en månad; i Kotka U. A. Broberg den 7 Maj 1898 under tjugufem dagar och den 23 Februari 1899 under två veckor; i Björneborg Hofrådet K. F. Levonius den 17 Maj 1899 för en månad samt i Sordavala K. Basilier nästsgade dag för två veckor.

Under förberörda ledigheter hafva kontoren på grund af meddelade förordnanden föreståtts: i Kuopio af Kassören A. O. Wallenius, i Åbo dels af Kassören W. Wegelius, dels af äldre Bokhållaren K. A. W. Cederholm, i Wiborg dels af Kassören K. A. Helsingius, dels af Kassören W. O. Gadding. i Jyväskylä af Kassören O. A. Pesonius, i Tammerfors af Kassören E. E. Sundgren, i St Petersburg af Kassören K. O. Lindberg, i Joensuu af Kassören F. H. Müller, i Uleåborg af Kassören W. Krogius, i Kotka af Kassören P. R. Roschier, i Björneborg af Kassören O. F. Taube samt i Sordavala af Kassören W. E. Thesleff.

Föröfrigt har semesterledighet under somrarna beviljats föreståndarene för kontoren på fyra veckor, hvarjemte bemälde föreståndare af Direktionen, på ansökning, tilldelats kortare tids tjenstledighet, dock icke utöfver en vecka för gången.

§ 23.

Förutom vid tillfälliga förfall hafva Bankfullmäktige under nedanangifna tider åtnjutit ledighet från utöfningen af sina embeten: *Bankfullmäktiges
tjenstgöring.*

1897: undertecknade Lindelöf för resa till utrikes ort under Augusti, Donner för enskilda angelägenheter senare delen af Juni samt större delen af Augusti och September samt Meurman jemväl för enskilda angelägenheter senare hälften af Augusti;

1898: undertecknade Lindelöf för utrikesresa större delen af September, Donner för enskilda angelägenheter senare delen af Juni, hela Juli och Augusti samt en del af September samt Meurman för deltagande i kyrkomötet under September, samt

1899: undertecknade Stjernvall för resa till utrikes ort under Juli och Augusti, Donner af enahanda anledning och för enskilda angelägenheter under Juli, Augusti, senare delen af September och Oktober samt Meurman för enskilda angelägenheter under Juli.

Under förenämnda tider äfvensom vid tillfälliga förfall hafva respektive suppleanter tjenstgjort såsom Bankfullmäktige:

1897: Herrar Schildt, Forsman, Friherre Palmén, Hjelt, Hallberg och Löfgren;

1898: Friherre Wrede och Herr Danielson samt samtliga förbemälde förutom Herr Schildt, samt

1899: samtliga ofvanbemälde med undantag af Friherre Wrede.

II. Bankfullmäktiges framställningar och förslag.

1. Nytt afdelningskontor.

Enligt nådiga förordningen den 3 Maj 1899, angående omorganisation af statsverkets kassa- och räkenskapsväsende i Storfurstendömet Finland, skola till de allmänna kassaverken influtna medel, i den mån de icke erfordras för de löpande utgifternas bestridande, samlas hos Finlands Bank å statsverkets upp- och afskrifningsräkning.

Då detta stadgande förutsätter att Finlands Bank skall öppenhålla afdelningskontor i landets alla residensstäder, har Finans Expeditionen i Kejsrerliga Senaten uti skrifvelse för den 10 Oktober 1899, under tillkännagifvande att räkenskapsreformen vore afsedd att genomföras från och med ingången af år 1901, hos Bankfullmäktige gjort förfrågan huruvida ett afdelningskontor till sagda tid komme att inrättas i Tavastehus stad.

I skrifvelse för den 29 Maj 1897 hade Ständerna redan uppdragit åt Bankfullmäktige att, såsnart tidpunkten för genomförandet af den tillernade omorganisationen af statens kassa- och räkenskapsväsende kunde varda bestämd, enligt § 8 i reglementet för Finlands Bank vidtaga åtgärd för provisoriskt inrättande af ett afdelningskontor i Tavastehus samt till derefter först sammanträdande Ständer framlägga förslag om kontorets ställande på ordinarie fot och deraf påkallade ändringar i reglementet och staten för Finlands Bank. Enär

förberörda ändringar i Bankens reglemente och stat emellertid torde hinna åvägabringas före början af år 1901 och Banken saknar anledning att tidigare provisionellt inrätta ett afdelningskontor å sagda ort, synes det ifrågakomma kontoret omedelbart böra ställas på ordinarie fot samt för rörelsen öppnas från och med ingången af år 1901, till hvilken tidpunkt de härför nödiga förberedande åtgärderna, enligt hvad Direktionen derom anmält, skola hinna blifva slutförda. I nästomförmäldt afseende har nemligen, med Bankfullmäktiges dertill den 25 November 1899 lemnade begifvande, aftal träffats med Gårdsegaren i Tavastehus K. Kämäri om inredande af lokal för det blifvande kontoret i hans vid torget i samma stad midt emot residenshuset belägna stenhus, hvilket för ändamålet komme att tillbyggas. För sagda lokal, omfattande ett rum för bankkommisarien, en expeditionssal, ett hvalf med särskilda afdelningar för hufvud- och handkassa, en tambur och ett toilettrum äfvensom vaktmästarebostad, bestående af ett rum, förstuga och kök, komme Banken att erlægga en hyra af 2,000 mark om året, hvarjemte Herr Kämäri, som förbundet sig att hafva lokalen färdig före utgången af December månad år 1900, af Banken tillförsäkrats ett byggnadslån å 30,000 mark emot behörig säkerhet och en ränta af fem procent äfvensom amortering till det belopp, som framdeles komme att bestämmas och som skulle begynna två å tre år efter lånets utgifvande.

Hvad sedan vidkommer det ifrågavarande kontorets organisation, torde detsamma, med afseende derå att inrättandet af ett afdelningskontor i Tavastehus icke så mycket betingas af affärsförhållandena på orten, som af nödvändigheten att betjena statsverket i anfördt syfte, böra erhålla enahanda aflöningsstat, som Bankens öfriga mindre afdelningskontor. Då Bankfullmäktige emellertid i det följande trott sig böra förorda en reglering i särskilda delar af staten för Bankens samtliga afdelningskontor, synes jemväl frågan om aflöningsstaten för kontoret i Tavastehus lämpligast kunna behandlas i sammanhang med sagda regleringsförslag. Den nu ifrågakomma åtgärden påkallar emellertid att till de i § 8 af bankreglementet uppräknade afdelningskontoren ytterligare fogas kontoret i Tavastehus.